

delta računalski sistemi®

KLICANJE IZ APLIKATIVNIH PROGRAMOV:

Imamo možnost klicati program BACKUP iz aplikativnega programa. Zato uporabljamo modul BCKRUN.REL. Ta modul pri linkanju priključimo v naš program. Kličemo tako, da specificiramo ukaz (lahko tudi komandna datoteka) in ime programa v katerem se želimo vrniti.

Izdelana sta modula BCKRUN.REL za Microsoft Cobol in Microsoft Basic.

Za podrobne informacije glej programerski priročnik za BACKUP.


```
*****
*
* IQBACKUP.COM *
*
*****
```

SINJAKSA:

A>IQBACKUP<CR>

NAMEN:

- namenjen je za usotavljanje verzije BACKUP zapisa.
- na ekran nam izpiše številko verzije BACKUP programa s katerim je narejen zapis na disketi.

Primer:

```
A>IQBACKUP
Absolute read of sector
```

```
* BACKUP *
```

```
File backup utility V2.3S
(C) Copyright Iskra D
```


Za posled ostalih podataka v prvem sektoruu sledi na disketi si pomasamo z debusserom (ZSID, SID ali DIT).

Primer:

A)ZSID

ZSID VERS 1.4

#D4000

```

4000: 00 43 52 45 46 38 30 20 20 43 CF 4D 47 55 47 49
      . C R E F B O          C . H G U G I
4010: 20 20 20 20 20 3D 47 55 47 49 20 20 20 20 3D
      = G U G I =
4020: 01 30 31 2D 4A 41 4E 2D 30 30 00 00 1E 00 2C 00
      . 0 1 - J A N - 0 0 . . . .
4030: 82 88 FF 00 00 00 00 00 00 00 00 00 2D 00 C1
      . . . . . . . . . . - . .
4040: 0A 0D 2A 20 42 41 43 4B 55 50 20 2A 20 0A 0A 0D
      . . *      B A C K U P . . .
4050: 46 69 6C 65 20 62 61 63 6B 75 70 20 75 74 69 6C
      F i l e b a c k u p u t i l
4060: 69 74 79 20 56 32 2E 33 53 0A 0D 28 43 29 20 43
      i t y V 2 . 3 S . . ( C ) C
4070: 6F 70 79 72 69 67 68 74 20 49 73 6B 72 61 20 44
      o p y r i s h t I s k r a D
4080: 21 09 01 C3 20 0A 43 52 C6 22 E0 03 2A E0 03 F9
      ! . . . . C R . . . * . .
    
```

*CC


```
*****  
* MIPOS *  
*****
```

NAMEN:

-MIPOS je zbirka programov za obdelavo poslovnih podatkov s sistemom PARTNER. Skupino programov, ki predstavljajo zaključeno celoto, imenujemo aplikacija.

-MIPOS vsebuje naslednje aplikacije:

GLAVNA KNJIGA	-(GK)
SALIAKONTI	-(SK)
SKLADIŠČNO POSLOVANJE	-(SKP)
FAKTURIRANJE	-(FA)
OSNOVNA SREDSTVA	-(OS)
OSEBNI DOHODKI	-(OD)


```

*****
*
* APLIKACIJE SPLOŠNO *
*
*****

```

NAČIN INSTALACIJE:

- aplikacije se morajo nahajati na USER 15
- programi s tipom .COM morajo biti zaščiteni z RW
- baze podatkov morajo biti RW
- v osnovni menu jih je potrebno zapisati:
- za podoben opis sledi MIFOS=PRIRUČNIK ZA UPORABNIKE
(koda: 18 755 044)

```

GK ---> GKMENU.COM
SK ---> SKM.COM
SKP ---> NFOO.COM
FA ---> NFOO.COM
OD ---> ODGM.COM
OS ---> OSMENU.COM

```

=navodila vnosa aplikacij:

- a.) v osnovnem menuju izberemo program za izvajanje aplikacij:
M - Izvajanje aplikacij MIFOS

S tem preidemo v glavni menu MIFOS
- b.) V glavnem menuju MIFOS najprej izberemo :

F - s to izbiro prepisemo aplikacijo in prazno bazo iz diskete na disk :
preidemo v menu APLLOAD - nalaganje aplikacij, kjer izberemo " 1 "
- c.) Nato v glavnem menuju MIFOS izberemo :

M - s to izbiro instaliramo prepisano aplikacijo v MIFOS :
najprej vpišemo lastno sporočilo, ki se izpiše v glavi nove aplikacije,
nato vpišemo novo aplikacijo.COM v željeno polje ter zraven pripišemo sporočilo, ki se želimo imeti v menuju.
Po končanem vnose vpišemo " 99 " in s tem končamo instalacijo.

SKUPNE TOČNE APLIKACIJE

-uporaba tipk :

<9>	-izhod
<ESC>	-prekinitev trenutne obdelave
<CR>	-zaključitev vnosa
<BACK SPACE>	-briše zadnji vnešen znak, ali se vrača v prejšnje polje

-uporaba BACKUP-a

-izpisana verzija in ime programa

-isti pomožni programi: IRS.COM, QRS.COM

-enak pomen napak na bazi podatkov, ki jih javlja aplikacija.

Napake v bazi podatkov:

napaka	vzrok	odprava
15	prekinitev obdelave sredi vnosa ali ažuriranja	BACKUP iz disket na winch. disk
7 99 105 106	KATASTROFA	restavracija
17	polna BAZA	

```

*****
*
*   GLAVNA KNJIGA   *
*
*****

```

V vseh menutih je navedena verzija in ime programa.
 V primeru nestandardnega programa se izpiše še ime stranke.
 Programi so verzije 2.0

Aplikacija je pisana v Microsoft Basicu in MDOS I.

Prevajanje in linkanje programov

GKMENU.BAS	GK1M.BAS	GK1M8.BAS
GK2M.BAS	GK2A.BAS	GK2C.BAS
GK2D.BAS	GK2EF.BAS	GK3M.BAS
GK3S.BAS	GK4M.BAS	GK4A.BAS
GK4IZ.BAS	GK4B.BAS	GK4C.BAS
GK4D.BAS	GK4E.BAS	GK4F.BAS
GK5M.BAS	GK5Z.BAS	GK5.BAS
GKSP.BAS	GKPREH.SUB	GK7ZB.BAS
GK.SUB	GK7M.BAS	GLAVA.BAS
GLAVA1.BAS	KONT.BAS	GKNAZIV
GKNAZIV.NUL	GKARH.DB	GKARH.NUL

Vsi programi , katerih imena se začenjajo z GK. se morajo prevajati in linkati (file KONT.BAS, GLAVA1.BAS, GLAVA.BAS so vsebovani v programih kot include file).

- Prevajanje programov

Za vse programe velja isti postopek

primer:

```
A>BASC0M GKMENU=GKMENU/Z
```

- Linkanje programov

Postopek je za večino programov enak t.j.

```
A>L80 GK1M, DMS, GK1M/N/E
```

IZJEHE !!!!!

```
A>L80 GKMENU, DMS, BCKRUN, CNTRLS, GKMENU/N/E
```

```
A>L80 GK2M, GK2M/N/E
```

```
A>L80 GK4M, GK4M/N/E
```

```
A>L80 GK5M, GK5M/N/E
```

```
A>L80 GK7ZB, DMS, SUBI, GK7ZB/N/E
```

```
A>L80 GK5, DMS, SUBI, GK5/N/E
```


5. Spisek datotek programov in strojnih programov

a) strojni rutine

BACKUP.REL - za uporabo programa BACKUP direktno iz aplikacije
 SUBM.REL - za izvajanje SUBMIT file iz Basica
 CNTRLS.REL - onemogoča uporabo (DC3) med izvajanjem aplikacije

Obe rutini se linkata s programi

b) spisek datotek programov

GKMENU.COM	GK3M.COM	GK4F.COM
GK1M.COM	GK3S.COM	GK4B.COM
GK1MB.COM	GK4M.COM	GK7M.COM
GK2M.COM	GK4A.COM	GK7ZB.COM
GK2A.COM	GK4IZ.COM	GK5M.COM
GK2C.COM	GK4C.COM	GK5Z.COM
GK2D.COM	GK4D.COM	GK5.COM
GK2EF.COM	GK4E.COM	GK5P.COM
	GK.SUB	GKPREH.SUB

Spisek datotek za bazo podatkov

GKNAZIV	GKARH.DB
GKNAZIV.NUL	GKARH.NUL

Spisek sistemskih datotek

PIP.COM	SUBMIT.COM
---------	------------

Aplikacije se nahajajo na userju 15

Način inštalacije

Programi se lahko RO ,bazi morata biti RW .

Pomočni programi za delo z aplikacijo

- sistemska disketa
- IRS.COM za razširitev podatk. baz
- QRS.COM za usotavljanje napak v bazi podatkov

Velikost baze podatkov

GKNAZIV	max. 1,2M
GKARH.DB	max 2,5M

Pomen in javljanje napak

napaka 15 v primeru izpada el. enesije, nepravilno zaključeno delo z aplikacijo (računalnik usasnen med izvajanjem aplikacije)

ODPRAVA NAPAKE

prepis podatkov iz disket. Če stranka nima še nobenega backupa podatkov, se skopira nulta podatk. baza t.j

A)PIP GKNAZIV=GKNAZIV.NUL

A)PIP GKARH.DB=GKARH.NUL

napaka 1 - isto kot napaka 15

napaka 9 - nepravilno postavljeni podatki kot posledica napačnega uvajanja stranke (npr. šifre TOZIDA nepravilne, ni izvedena obdelava priprava arhive, stranka fele izpisati bilanco uspeha pa ni vnesla potrebnih podatkov AOP št.

ODPRAVA

pri tej napaki je baza nepoškodovana, napaka se odpravi, če podatke pravilno vnesemo ali izvedemo potrebno obdelavo.

napaka 106 - javi se v dveh primerih

a) winch. poln

ODPRAVA

sprostiti prostor na winch. in skopirati podatke iz disket nazaj na winchester

b) poškodovani podatki

ODPRAVA

restavracija baze podatkov

napaka 99,105 - poškodovani podatki

ODPRAVA

restavracija baze podatkov

napaka 107 ni datotek za bazo podatkov

ODPRAVA

kopiraj datoteko za bazo podatkov (GKNAZIV, GKARH.DB)

napaka 17 - polna baza

ODPRAVA

kopiraj podatke iz disket GKOSN, GARHIV na winchester, nato stranka sama izvede obdelavo 'KUMULIRANJE PROMETA' (izbira 7 iz osnovnega menija GK)


```

*****
*                                     *
*  BACKUP.COM  *
*                                     *
*****
    
```

SINTAKSA:

BACKUP>/kretnica1/kretnica2/... vhodn izhod

BACKUP pokličemo na način:

A)BACKUP<CR>

Program zapustimo s CTRL/C.
 Pri vmesnih izpisih zapustimo program s CTRL/Z.
 Med delovanjem lahko program prekinemo s CTRL/S in nato CTRL/C.
 Zapuščanje programa med delom ni priporočljivo.
 Program BACKUP nam omogoči poimenovati disketo z imenom dolsim do devet znakov.
 Program BACKUP sam označi zaporedno disketo seta.

Sintaksa imen datoteki

Za CP/M datoteke

vhod : enota:(št.uporabnika)ime_datoteke
 izhod : enota:(št.uporabnika)ime_datoteke

ime_datoteke: ime.tip ali
 *.tip ali
 ime.* ali
 .

št. uporabnika: od 0 do 15

Za backup datoteke

vhod : enota:'ime_backup_seta'ime_datoteke
 izhod : enota:'ime_backup_seta'ime_datoteke

ime_datoteke: ime.tip ali
 *.tip ali
 ime.* ali
 .

ime_backup_seta: od 1 do 9 črk

Način restavriranja podatkov v primeru posameznih napak

Pred restavriranjem je potrebno ugotoviti v kateri podatkovni bazi je napaka. (GKNAZIV ali GKARH.DB)

Običajno stranka sama javi, pri katerih izpisih oziroma vnosih se javi napaka in številko napake.

Če se javi napaka pri vnašanju matičnih podatkov ali pri vsakodnevnem knjiženju, je napaka v podatkovni bazi GKNAZIV (običajno se javlja napake 99,106 in 7 pri vnosu novih kontov ali pri tekočem knjiženju)

Večkrat se napaka pojavi tudi pri obdelavi "DNEVNIK KNJIŽENJA IN PREPIS DNEVNIH PODATKOV"

V tem primeru je lahko napaka v obeh podatkovnih bazah.

Zato moramo testirati obe bazi: GKNAZIV in GKARH.DB

V ta namen si pomagamo s programom QRS.COM

a) test baze GKARH.DB

A)QRS

```
data base name: GKARH.DB
user name: MPSGK
password : DELTA
read/mod : READ
```

Javi se prompt:

----->

vtipikamo naslednje

---->LIST SIFRA,KONT,OD THRU NAZIVI,R3(CR)

Začnejo se izpisovati šifre tozda in konti
Baza je brez napake, če se med izpisovanjem ne izpiše,
da ima bazo napako
V tem primeru je test baze završen.
Za izhod iz programa vtipkaš BYE (ali <ESC>)

---->BYE

V 90% primerih je baza brez napake. V primeru napak običajen postopek restavracije ne pride v poštev

b) test baze GKNAZIV

A)ORS

```
date base name:GKNAZIV
user name:MPSGK
password :DELTA
read/mod :READ
```

--->

najprej preverimo če so matični podatki v redu

--->LIST SIME,SSINT THRU S1<CR>

če se med izpisom ne javi napaka, je sintetika OK
v primeru napaka delaj postopek restavracije na 1.način

--->LIST AIME THRU SR<CR>

analitika je brez napake, če se med izpisom ne pojavi napaka
Če je napaka ,delaj postopek restavracije na 2.način

--->LIST SIFRA,OEN,DET THRU NAZIVI,R1,PROM <CR>

običajno se pri tem pregledu javi napaka 99,106,ali 105
v tem primeru izvedemo restavracijo podatkov
če se napaka še ne pojavi ,izvedemo še naslednje teste

--->LIST SIME,SSINT THRU S1<CR>

če se javi napaka, delaj postopek restavracije na 2.način

--->LIST AIME THRU SR<CR>

----->BYE

POSTOPEK RESTAVRACIJE

Na Winchesterju mora biti vsak toliko prometa kolikor ved
koti datotek GKNAZIV in GKREST1.

A POŠKODBA NA BAZI GKNAZIV

1. Matični podatki poškodovani, promet v redu

15A) IZPIS

Matični podatki se izpišejo v naslednje datoteke:

NAZ.TMP - šifre in nazivi tozd
SKONT.TMP - sintetika
AKONT.TMP - analitika
NAKO.TMP - konti za IO/TOZI
NAOP.TMP - AOP številke
VSGTA.TMP

Z WS.COM PREVERI, ČE SO PODATKI PRAVILNO IZPISANI
ČE NISO, TE DATOTEKE POPRAVI!!

NATO IZVAJAJ

15A) SUBMIT GKREST1(CR) vsebina te datoteke je:

A) PROMET
A) PIP A:GKNAZIV=GKNAZIV.NULŠV
A) VPIS
A) FROMM

MATIČNI PODATKI IN PROMET JE VPISAN V BAZO GKNAZIV

2. matični podatki so v redu, promet ni v redu

15A) SUBMIT GKREST2(CR) vsebina te datoteke je:

A) IZPIS
A) IZARH
A) PIP A:GKNAZIV=A:GKNAZIV.NULŠV
A) VPIS
A) ARFROM

BAZA GKNAZIV JE S TEM POPRAVLJENA

z pomočjo programa DELCOM vpišeš še zadnjo številko dnevnika, ki se na tiskalni.

primer:

št. dnevnika :109
datum dnevnika: 15.01.1984

DDRS

data base name:GKNAZIV
user name:MFSGK
password :DELTA
read/mod :MOD

-----) CRS,INEV
item DAN: 850115
item SINEV: 109
-----)BYE

Postopek restavracije je završen

Način prepisovanja podatkov na disketo

Podatki se prepisujejo z uporabo programa BACKUP
Baza GKNAZIV se kopira na disketo z imenom GKOSN (0.1,2...),
baza GKARH.DB na disketo z imenom GARHIV(0.1,2...)

VPRAŠANJA STRANK IN ODGOVORI:

1. Kdaj delamo backup podatkov na diskete?

obvezno pred dnevnikom in po dnevniku
imeti moraš 2 kompleta disket

2. Kdaj delamo backup iz deskete na winchester ?

v primeru napake 15,

- če se zgodi napaka med izpisovanje in aturiranje dnevnika, delaj backup iz disket 'pred dnevnikom'
- v vseh drugih primerih diskete 'po dnevniku'

3. Knjižili so, vendar teh knjiž ni niti na karticah niti v prometu ??

niso naredili obdelavo "dnevnik knjiženja"

4. Na dnevniku so dvakrat iste knjižbe

možni vzroki:

napaka 17
zamešan backup podatkov
ostale možne napake baz 99,106,...

5. Backup podatkov prekinjen (zaradi izpada električnega toka ali sistem "obešen")

ponoviš celoten postopek backup-a

** mini priročnik ver. 1.0 ** SALIAKONTI

```

*****
*                               *
*   SALIAKONTI                 *
*                               *
*****
    
```

V vseh menutih je navedena verzija in ime programa.
 Programi so verzija 1.0.
 Potrebujejo 61kB TPA področja, torej 61kB pomnilnika.

Programi so pisani v Microsoft Basicu in MDOS I.

Prevajanje in povezovanje programov:

SKM.BAS	osnovni menu		
SKX10.BAS	menu 1	SKX40.BAS	menu 4
SKX11.BAS	programi,	SKX41.BAS	spadajo
SKX12.BAS	ki spadajo k	SKX42.BAS	k menuju 4
SKX13.BAS	1. menuju	SKX43.BAS	
		SKX44.BAS	
SKX20.BAS	menu 2	SKX45.BAS	
SKX21.BAS	spadajo	SKX46.BAS	
SKX22.BAS	k menuju 2		
		SKX50.BAS	menu 5
SKX30.BAS	menu 3	SKX51.BAS	spadajo
SKX31.BAS	spadajo	SKX52.BAS	k menuju 5
SKX32.BAS	k menuju 3	SKX53.BAS	
SKX33.BAS		SKX54.BAS	
SKX34.BAS			

Prevajanje programov:

Za vse programe velja enak postopek:

primer:

```
A)BASCOM SKM=SKM/Z<CR>
```

Povezovanje programov:

osnovni menu:

```
A)LB0 SKM,BCKRUN,SKM/N/E<CR>
```

ostali menuji:

```
A)LB0 SKX10,SKX10/N/E<CR>
```

programe, ki spadajo pod posamezni menu povezujemo z IMS:

```
A)LB0 SKX11,IMS,SKX11/N/E<CR>
```


Pomen in javljanje napak

napaka 15 - v primeru izpada (tj. entitete) nepravilno zaključeno delo z aplikacijo (računalnik ne more med izvajanjem aplikacije)

OIFRAVA NAFAKE

prepis podatkov iz disket. Če stranka nima še nobenega backupa podatkov, se skopira nulta podatk. baza.

napaka 7 - pokliči tehnično pomoč

napaka 1 - isto kot napaka 15

napaka 9 - nepravilno postavljeni podatki kot posledica napačnega uvajanja stranke (npr. šifre TOZDA nepravilne, ni izvedena obdelava priprava archive, stranka želi izpisati bilanco uspeha pa ni vnesla potrebnih podatkov AUF št.

OIFRAVA

pri tej napaki je baza nepoškodovana, napaka se odpravi, če podatke pravilno vnesemo ali izvedemo potrebno obdelavo.

napaka 106 - javi se v dveh primerih

a) winch. poln

OIFRAVA

spustiti prostor na winch. in skopirati podatke iz disket nazaj na winchester

b) poškodovani podatki

OIFRAVA

restavracija baze podatkov

napaka 99,105 - poškodovani podatki

OIFRAVA

restavracija baze podatkov

napaka 107 - ni datotek za bazo podatkov

OIFRAVA

kopiraj datoteko za bazo podatkov

napaka 17 - polna baza

OIFRAVA

kopiraj podatke iz disket na winchester

Način restavriranja podatkov

Pred restavriranjem je potrebno testirati podatkovno bazo:

TEST:

A)QRS<CR>

data base name: SK<CR>
 user name: SK<CR>
 password: SK<CR>
 read/mod: READ<CR>

Javi se prompt:
 ----->

Vtipkamo komandno vrstico:

---->LIST KUPS,KNAZI THRU KUSYS<CR>

Izpiše šifre, nazive in število vseh.

Po končanem izpisu se zaključi delo s QRS:

---->BYE<CR>

Restavracija podatkov se izvrši s pomožnima programoma:

SKUT1.COM prenos matičnih podatkov

SKUT2.COM prenos knjžb

Podrobnejše informacije sledijo !!

SEZNAM IZVORNIH PROGRAMOV

IME PROGRAMA	IZBIRA*	IME PROGRAM	IZBIRA*
NP00.BAS		NP10.BAS	
NP11.BAS	1/A	NP1235.BAS	1/8/1
NP1242.BAS	2/2/1	NP13.BAS	1/D/5
NP14.BAS	1/D/6	NP20.BAS	1
NP21.BAS	1/1	NP211.BAS	1/2
NP22.BAS	1/3	NP221.BAS	1/4
NP23.BAS	1/5	NP230.BAS	2/P/2
NP2311.BAS	1/N	NP2312.BAS	1/6
NP2313.BAS	1/D	NP2314.BAS	2/5
NP2315.BAS	2/6	NP2316.BAS	2/4
NP2317.BAS	2/4/1	NP2319.BAS	1/D/1
NP235.BAS	1/8	NP235D.BAS	1/8/1
NP237.BAS	2/1	NP241.BAS	1/D/3
NP242.BAS	2/2	NP242S.BAS	2/2/1
NP245.BAS	1/1	NP246.BAS	2/3
NP247.BAS	1/D/4	NP25.BAS	1/7
NP30.BAS	2	NP39.BAS	4
NP40.BAS	3	NP41.BAS	3/1
NP411.BAS	3/2	NP41N.BAS	3/1/1
NP43.BAS	1/D/2	NP45.BAS	2/7
NP45S.BAS	2/7/1	NP50.BAS	5
NP51.BAS	5/6	NP512.BAS	5/4
NP512S.BAS	5/1/1	NP52.BAS	5/2
NP52S.BAS	5/2/1	NP531.BAS	5/5
NP5245.BAS	5/3	NP53S.BAS	5/4/1
NP531.BAS	5/5	NP531S.BAS	5/5/1

* izbira pomeni :
 prva številka -menu,
 druga - izbira,
 tretja - zaporedje izvajanja v
 okviru izbire

KRETNICE:

/R rewind (previj)
/A append (dodaj)
/D display set (podatki o datotekah)
/K keep (zadrži)
/W warnins (opozorilo)
/F full (cel disk)
/I identify disk (ime backup seta)

Kretnica: /R uporabljamo zato, da se backup set
 previje na začetek.
 Čitanje ali pisanje se začne z
 začetka seta.
Kretnica: /A uporabljamo pri dodajanju datotek
 na konec backup seta
Kretnica: /D uporabljamo za izpis imen datotek
 v backup setu.
Kretnica: /K uporabljamo, da nam ne prepíše iz
 obstoječe datoteke na disku
Kretnica: /W uporabljamo, da nas program vpraša
 ali želimo prepisati iz obstoječo
 datoteko na disku
Kretnica: /F uporabljamo za prepis celesa
 Winchester diska
Kretnica: /I uporabljamo za izpis imena diskete
 v backup setu

POZOR: BACKUP nima enake sintakse kot ostali
 pomočni programi CP/M.

ZATO PAZI !!!!!

Datoteka ki jo želiš prepisati je na levi,
nova oziroma prepisana datoteka je na desni
strani komandne vrstice.

PODATKOVNE DATOTEKE

INFBAZA.DB	-	baza z matičnimi podatki: artikli, stanja artiklov, kupci, splošni šifranti, dokumenti (? - pri večji količini podatkov, so podatki razdeljeni v več baz INFBAZA.DB, ZNFBAZA.DB, itd)
NFLET.DB	-	baza s prometmi na posameznih artiklih
NFMES	-	relativna datoteka z mesečnimi prometmi
NFDIAV	-	relativna datoteka z davki
NFSK	-	relativna datoteka z dokumenti za knjižbe za saldakonte
NFGLA	-	relativna datoteka z dokumenti za razne preslede
NFIDI	--	datoteka za inicializacijo dodatnih obdelav
NFBCK.IAT	-	datoteka s parametri za BACKUP
NFGESLO.TXT	-	datoteka z seslom za šifranke
INFBAZA.NUL	-	nulta INFBAZA.DB
NFLET.NUL	-	nulta NFLET.DB
NFMES.NUL	-	nulta NFMES
NFDIAV.NUL	-	nulta NFDIAV
NFSK.NUL	-	nulta NFSK
NFGLA.NUL	-	nulta NFGLA

Pomožni programi - ki so v pomoč pri delu z aplikacijami

systemska disketa:

URS.COM,

URS.COM

Velikost baze podatkov

?NPBAZA.DB	max	450K
NPLET.DB	max	4M

Pomen in javljanje napak

- napaka 7 - Poškodovani podatki
- ODPRAVA NAPAKE
Restavracija (rekonstrukcija) baze podatkov.
-
- napaka 15 - Odprta baza. Program ni imel možnosti bazo pravočasno zapreti. To se dogaja v primeru, ko je program nasilno prekinjen (zmanjka električnega toka, usasne računalnik, računalnik pokvarjen, program ima napako).
- ODPRAVA NAPAKE
- prepis podatkov z disket na winchester
- v primeru, da uporabnik nima zavarovanih podatkov, s programom PIPI.COM bazo zapremo in jo restavriramo
-
- napaka 17 - Polna baza.
- ODPRAVA NAPAKE
sprazniti bazo
- napaka na bazi ?NFBAZA.DB - izvede se obdelava 1/D ZAKLJUČEK DNEVA
- napaka na bazi NFLET.DB - prepis zadnje zaščite podatkov z disket na winchester. Izpišejo se vse knjižnovodske kartice - obdelava 2/5, nato se izvede 2/6 ZDRUŽEVANJE LETNIH KNJIŽR.
- napaka 99 - Poškodovani podatki
- ODPRAVA NAPAKE
Restavracija (rekonstrukcija) baze podatkov.
-
- napaka 105 - Poškodovani podatki
- ODPRAVA NAPAKE
Restavracija (rekonstrukcija) baze podatkov.
-

napaka 106

Javi se v dveh primerih:

a) winchester poln

ODPRAVA NAPAKE

-sprostiti prostor na winchesteru in skopirati podatke iz disket nazaj na winchester

b) poškodovani podatki

ODPRAVA NAPAKE

-restavracija (rekonstrukcija) baze podatkov

napaka 107

- baza ne obstaja.

ODPRAVA NAPAKE

-v primeru, da uporabnik nima zavarovane baze na disketah se kopira nulta baza v manjkajočo bazo. Na primer:

A>PIP INFBAZA.DB=NFBZA.NULŠU

-v primeru, da ima uporabnik zavarovane podatke na disketah prepis podatkov z disket na winchester.

RESTAVRACIJA PODATKOV

Pred restavracijo je potrebno ugotoviti v kateri podatkovni bazi je napaka. Običajno uporabnik javi v kateri obdelavi se javi napaka in številko napake.

Napaka obstaja na bazi NFLET.DB , če se je pojavila v eni od naslednjih obdelav :

- 1/D/4 - DNEVNA OBDELAVA / FREPIS KNJIŽB V LETNO BAZO
- 2/5 - KNJIGOVODSKA KARTICA
- 2/6 - ZIRUŽEVANJE LETNIH KNJIŽB

Napaka obstaja na bazi ?NFBAZA.DB , če se je pojavila v katerikoli drugi obdelavi kot so navedene zgoraj. ? pomeni številko grupe, v kateri se je pojavila napaka.

Ugotavljanje vrste napake

Napaka se lahko pojavi na :

- linku
- zapisu

Kakšne vrste napaka in kje je, ugotovimo s pomočjo programa QRS.COM.

REKONSTRUKCIJA DNEVNIH BAZ ?NFBAZA.DB

Primer rekonstrukcije baze 1NFBAZA.DB

Ugotavljanje napak v bazi 1NFBAZA.DB

A>QRS

```
data base name: 1NFBAZA.DB
user name: PM
password : MPSLM
read/mod : READ
```

Ali je napaka na artiklih ?

---> LIST ASIF THRU S1

Pustimo, da se izpišejo vse šifre artiklov. Če je napaka na tem delu baze, se izpis ustavi predčasno s sporočilom

Data Management System Error 99 Encountered

Sedaj z ukazom

---> FNM,S1

usotovimo, kakšne vrste napaka je. Če se pojavi zopet "error", je napaka na linku S1, drugače pa je napaka na zapisu - link S1 pa je nepoškodovan.

V primeru napake na linku S1, raziščemo še link S2 in S3 (glej NFBAZA.DDL) na enak način, če pa je napaka na zapisu, to ni potrebno.

Bazo je možno rekonstruirati s programom BTMST.COM v primeru, če je vsaj eden od linkov nepoškodovan. Če se izkaže, da so vsi ti trije linki poškodovani, se da bazo rešiti le še s posebnim programom, ki bi se izdelal za to konkretno bazo.

Na podoben način raziskujemo ostale dele baze.

napaka na

kupcih

----> LIST KSIF THRU S4

ali

----> LIST KSIF THRU S5

šifrantu

----> LIST IFRA THRU S0

davkih

----> LIST DAV THRU S02

dokumentih

----> LIST GDOK THRU S7

knjižbah

----> LIST GDOK VKSIF THRU S7 DV1

naslednji korak v tem primeru je

----> FNM,DV1

stanjih

----> LIST ASIF SSIF THRU S1 A2

ali

----> LIST ASIF SSIF THRU S2 A2

ali

----> LIST ASIF SSIF THRU S3 A2

naslednji korak v tem primeru je

----> FNM,A2

Postopek rekonstrukcije INFBAZA.DB

A>REN SPIAZA.DB=INFBAZA.DB

A>BTMST (izvajanje programa)

Preko ekrana se vnese vse vrste zapisov, ki jih je možno rekonstruirati :

šifranti, artikli, stanja, kupci, knjižbe

Program prepise zapise iz poškodovane baze v sekvenčno datoteko in na ekranu prikazuje število zapisov. To število je pomembno pri preverjanju uspešnosti rekonstrukcije.

A>PIP INFBAZA.DB=INFBAZA.NULSV

A>QRS

```
data base name: INFBAZA.DB
user name: PM
password : MFSLM
read/mod : READ
```

--->

--->READ'I.'

QRS formira bazo INFBAZA.DB s pravilnimi podatki

--->BYE

Uspešnost rekonstrukcije preverimo tako, da ponovno testiramo vse linke v INFBAZA.DB in primerjamo število posameznih zapisov s številom, ki ga je prikazal program BTMST.COM.

A>ERA SPIAZA.DB

NAMEN:

- pomožni program za prepis datotek, ki so večje od kapacitet diskete (640kB), na več disket.
- DISKETE MORAJO BITI FORMATIRANE
- pred zapisom na backup set moramo imeti zadostno količino formatiranih disket.
- če med postopkom ugotovimo, da nimamo zadostnega števila formatiranih disket, moramo celotni postopek ponoviti od začetka.
- način zapisovanja datotek je podoben kot zapis na magnetni trak (sekvenčno).
- več disket imenujemo "BACKUP SET", potrebno je označiti ime "BACKUP SETA".
- komanda DIR pokaže, da je to "BACKUP" disketa.
- če z njim shranjujemo tudi ostale datoteke, imamo diskete slabše izkoriščene kot pri CP/M zapisu.
- datoteko s katero želimo delati, moramo predtem prepisati na winchester disk, na disketi so dosegljive samo z backup programom
- zato predlagamo backup datotek za manjše datoteke s programom PIP, za večje pa s programom BACKUP.
- Pri shranjevanju pomembnih podatkov predlagamo tedenski in dnevni backup.
- To pomeni: po večjem vnosu podatkov v enem dnevu naredimo backup na en set disket, po celem tednu pa še na drug set disket.
- Seta tudi primerno označimo.
- Predlagamo 3 (tri) backup sete z istimi podatki za največjo varnost
- Če ima disketa napako, se izpiše + in ta sled na disketi se ignorira.
- Po več napakah je priporočljivo disketo ponovno formatirati.
- Program BACKUP nam izpisuje sporočila o napakah, zahtevah in opozorilih.
- opozoril in zahtev se moramo dosledno držati.
- Predvsem je to pomembno pri menjavi disket.
- Tipke pritiskamo takrat in samo takrat, ko program to zahteva.
- Zapis komande mora biti tačen.
- Fisanje na disketo z ukazom PIP je onemogočeno, ker je directorij diskete zapolnjen.
- Če datoteke, ki jih prepisujemo na disketo zasedejo ravno celo disketo, si program BACKUP označi na naslednji disketi, da je konec seta. Pri čitanju te diskete ne uporablja, to pa ne pomeni, da je napaka.

Rekonstrukcija baze NFLET.DB

Primer rekonstrukcije baze NFLET.DB

Testiranje baze NFLET.DB

Baza NFLET.DB se testira na enak način kot INFBAZA.DB, s tem, da se tu navajajo drugi linki, ki so navedeni v nadaljevanju. Rekonstruira pa se s programoma BTM.COM in BTM247.COM.

A)ORS

```
data base name: NFLET.DB
user name: PM
password : MFSLM
read/mod : READ
```

--->

---> LIST SIF THRU S1 D1 ali

---> LIST SIF THRU S2 D2

Postopek rekonstrukcije NFLET.DB

A)BTM (izvajanje programa)

Program prepíše zapise iz NFLET.DB v relativno datoteko BTMLET.

A)PIP NFLET.DB=NFLET.NULŠV

A)BTM247

Program kreira novo NFLET.DB s pravilnimi podatki.

NAČIN PREPISOVANJA PODATKOV NA DISKETO

Diskete za posamezne baze oziroma datoteke imajo različna imena :

ime baza/datoteke	ime diskete
0NFBZA.DB	0SKLPOS (0,1,2,3...)
1NFBZA.DB	1SKLPOS (0,1,2,3...)
.	.
9NFBZA.DB	9SKLPOS (0,1,2,3...)
NPLET.DB	SKLARH (0,1,2,3...)
NFMES	SKLMES (0,1,2,3...)
NPIAV	SKLIAV (0,1,2,3...)
NPSK	SKLSK (0,1,2,3...)
NPGLA	SKLGLA (0,1,2,3...)

Pri zaščiti podatkov na diskete sta dve možnosti :

- A - PREPIS SAMO SKUPINE (disketa ?SKLPOS)
- B - PREPIS VSEH PODATKOV (vse diskete)

Pri izbiri B se diskete ?SKLPOS, SKLMES in SKLARH zaščitijo vedno, dodatno pa obstaja še možnost prepisa na naslednje diskete :

- SKLIAV - če je vključeno fakturiranje
- SKLSAL - če so vključeni saldakonti
- SKLGLA - če je vključen dodaten program za pregled prodaje po kupcih

Katere od dodatnih disket se uporablja pri zaščiti, se vnese preko ekrana, ko je prvič izvedena zaščita. Podatke o tem se zapiše v datoteko NPECK.DAT.

- Pri prepisu na diskete je maksimalno število datotek na enem uporabniku 255. Več datotek z enega uporabnika ni mogoče prepisati.
- Pri čitanju podatkov je prva faza preverjanje veljavnosti podatkov.
Diskete je potrebno prevrteti dvakrat.
- Verzija 2.3S je kompatibilna z verzijo 2.0. To pomeni, da lahko podatke shranjene z verzijo 2.0 čitamo z verzijo 2.3S in obratno.
- Ni pa verzija 2.3S kompatibilna z verzijo 1.0.

POZOR: BACKUP NE ZAPISUJE NA DISKETO V CEZB EDRRAIU,
na WINCHESIER DISKU pa je zapis v CEZB formatu.

IZEIS OPOZORIL IN NARAK

Vsa opozorila in napake se izpišejo tako, da so jasna in razumljiva.

Podroben opis napak je v programskem priročniku za BACKUP.

PRIMER:

A)BACKUP

* BACKUP *

File backup utility V2.2S

(C) Copyright Iskra Delta 1983

BACKUP)/R A:GUGI.* B:'GUGIDATA'

BACKUP - zahteva - vzemi disketo GUGIDATA 0 ali prazno disketo

BACKUP - zahteva - in jo vstavi v disketno enoto.

BACKUP - zahteva - pritisni (RETURN) ko končaš :

BACKUP - opozorilo - vstavljena BACKUP disketa ni prazna

BACKUP - vprašanje - ali naj nadaljujem (D ali N) : D

BACKUP - informacija - prepisujem na BACKUP disketo

GUGI .CMD

GUGI .BAK

BACKUP)

BACKUP)/R B:'GUGIDATA'*. * A:

BACKUP - informacija - preverjam veljavnost podatkov na disketi

BACKUP - zahteva - vzemi disketo GUGIDATA 0

BACKUP - zahteva - in jo vstavi v disketno enoto.

BACKUP - zahteva - pritisni (RETURN) ko končaš :

BACKUP - zahteva - vzemi disketo GUGIDATA 0

BACKUP - zahteva - in jo vstavi v disketno enoto.

BACKUP - zahteva - pritisni (RETURN) ko končaš :

BACKUP - informacija - prepisujem na slavno disketo

(9)GUGI .CMD

(9)GUGI .BAK

BACKUP)ČC

PRIMERI:

Shranjevanje datotek: BACKUP>/R A:DATA.DB B:"PLACE"
Restavracija: BACKUP>/R B:"PLACE"DATA.DB A:
Kopiranje imen diskov: BACKUP>/I B:
Kopiranje imen datotek: BACKUP>/D B:"PLACE"
Kopiranje na dcusi USER: BACKUP>R B:"PLACE"BAZA.DB A:(15)

INSTALACIJA PROGRAMA:

Prepisati je potrebno dve datoteki (BACKUP.COM in BCKRUN.REL) iz distribucijske diskete na vinčestrski disk.

```
A>PIP A:=B:BACKUP.COMŠVR
A>PIP A:=B:BCKRUN.COMŠVR
```

Nato je potrebno postaviti sistemski in RO atribut.

```
A>SET BACKUP.COMŠSYS,RO
A>SET BCKRUN.RELŠSYS,RO
```

Modul BCKRUN.REL mora biti kompatibilen z uporabljano verzijo prevajalnika.

KOMANDNA DATOTEKA ZA BACKUP

SINTAKSA: BACKUP)Žime(CR)

ali

BACKUP)Žime.tip(CR)

NAMEN:

- za večkratno uporabo enakih ukazov, uporabimo komandne datoteke.
- komandna datoteka je normalna CP/M datoteka
- privzeti tip komandne datoteke je .CMD
- v komandni datoteki se nahajajo komande, ki jih BACKUP izvrši eno za drugo
- komande morajo imeti enako sintakso kot jih zahteva BACKUP.
- kreirajo se z editorjem
- pred imenom se mora nahajati veliki Ž (YUASCII) ali znak (USASCII),
- ta znak pove BACKUP-u, da naj izvaja komandno datoteko.
- komandna datoteka lahko kliče drugo komandno datoteko.
- v komandno datoteko lahko vpisujemo tudi komentar.
- le-tesa označimo z ";" na začetku vrstice.

PRIMERI:

vsebina kom.dat. PREF.CMD: /R A:*.DAT B:"SET1"
/R A:*.DB B:"SET2"

klicanje: A)BACKUP(CR)
BACKUP)ŽPREF(CR)

ali: A)BACKUP ŽPREF